

S'Avia Corema

Miquel Villalonga Coll

Fins fa pocs anys els geganters maonesos aprofitàvem els mesos d'hivern per descansar les esquenes, fer balanç del que havia estat la temporada, fer la posta a punt de les figures, feines burocràtiques i en llargues reunions treballar en nous projectes.

Però des de l'any 2005 les tasques d'hivern han de cedir espai a una segona temporada de gegants, que ha de durar obligatòriament 7 setmanes. Va ser fa cinc anys que va arribar a la ciutat de Maó la geganta S'Avia Corema, figura que representa al popular personatge del costumari menorquí i símbol de l'abstinència.

La idea sorgí de la regidoria de festes, observant com el costum de fabricar-se la figura de s'Avia Corema amb cartró o paper, per penjar-la a la paret durant les setmanes de quaresma, recordant-nos l'època de l'any en que estem i que aquesta cada divendres obligatòriament havia de perdre un peu, s'estava diluint entre els nous costums importats.

La recreació de l'Avia de l'abstinència, convertida amb geganta, era una aposta per revitalitzar el personatge abans de que fos massa tard i a l'hora ocupar les llargues setmanes de quaresma amb un reclam festiu per sortir al carrer (lluny d'una època on fins i tot el tenir un instrument de música a la vista de la gent durant les set setmanes era considerat de mal gust).

La aposta era arriscada, tenint en compte que durant els mesos d'estiu els mateixos geganters ja intentem racionalitzar la presència dels gegants al carrer, per no saturar al públic i no treure les figures del context de la festa major en que es reconeixen en el paper que van venir a desenvolupar quan van arribar a l'illa. L'arribada de la geganta de la quaresma podria haver estat no donar treva als més incondicionals o per una altra banda el que ha resultat ser, un èxit total amb ple de públic dissabte rera dissabte.

La figura va ser creada als tallers de Catou Verdier i Josu Gonzalez de Mataró. Cal dir que els artistes estaven acostumats a treballar en decorats de cinema, teatre i fins i tot anuncis per la televisió, però era aquesta la primera vegada que ho feien en la construcció d'un gegant.

El resultat va ser immillorable, amb una fesomia que a l'hora que reflexava a la perfecció la vella poc amiga de la diversió i la festa, mirant-la a la cara sols ens podia resultar entranyable. Els atributs els

obligats en la tradició, és a dir: en una ma un bacallà i en l'altra el cetri d'oli i la graella, i, com no, els set peus de posar i llevar.

L'arribada als carrers de la ciutat des del primer any la ve fent el mateix dia de l'enterrament del carnaval, és a dir el darrer dimarts amb el mort "Camestortes" encara de cos present (el nom de Camestortes no és més que una menorquinització de Carnestoltes i és representat per una persona de carn i os, passejada pel centre de Maó dins un taüt, com el rei del carnaval que amb la seva mort simbolitza el triomf del recolliment). Depenent del calendari que ens ha de portar als dies de Pasqua, alguns anys amb la seva aparició ja aprofita per perdre un primer peu.

Tot i que la tradició ens mana que la pèrdua de cada un dels peus es faci en divendres, la geganta ho farà en dissabte matí, doncs pot resultar més apropiat per congregar a la població a les places del centre de la ciutat.

Donada la sortida, cada setmana la geganta baixa les escales de l'Ajuntament i - sempre portada pels membres de la Colla de Geganters de Maó, alguns músics que no paren d'interpretar la tonada que porta el mateix nom que la geganta i un personatge de teatre que fa de mestre de cerimònies en l'amputació d'un nou peu - s'encamina en direcció a alguna plaça de la ciutat (cada setmana una diferent) que ha de fer de punt neuràlgic de la celebració.

Les passejades de la geganta són comentades setmanalment en el blog inclòs dins la pàgina web dels gegants maonesos www.gegantsmao menorca.es , que compta amb les visites dels que potser alguna setmana no han pogut assistir a la convocatòria i no volen quedar-se sense saber quin peu ha perdut aquell dia.

Set setmanes dura el passeig de la geganta cap als dies de Pasqua i el fet de que temps abans de treure la geganta ja són molts els que esperen a la plaça constitució la seva sortida, ens confirma, any rera any, de l'encert de la nova arribada i que, si be durant tot l'estiu no es deixa veure, cedint protagonisme als gegants en Tomeu i na Guida, en Pere i na Gràcia i el nan en Miquelet es Salero, durant set setmanes d'hivern és la protagonista absoluta dels matins de dissabte a la ciutat de Maó.

Miquel Villalonga Coll
(Maó, Illes Balears)
Març de 2010